

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΖΕΜΠΙΛΗΣ
Βουλευτής Εύβοιας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα 19/10/2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς

α) Οικονομικών, κ. Χρήστο Σταϊκούρα

β) Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κωστή Χατζηδάκη

γ) Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Άδωνι Γεωργιάδη

Θέμα: Ένταξη του Αλιβερίου στον Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης

Κύριοι Υπουργοί,

Κεντρικός άξονας της περιβαλλοντικής και ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, είναι η απεξάρτηση από το ρυπογόνο καύσιμο του λιγνίτη και η μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Όσον αφορά την Ελλάδα, όπως έχει αναφέρει κατ' επανάληψη και ο ίδιος ο πρωθυπουργός, έχει τεθεί ως στόχος η απόσυρση όλων των λιγνιτικών εργοστασίων έως το 2028, με την πλειονότητα των μονάδων να αποσύρεται έως το 2023. Με αυτόν τον τρόπο σηματοδοτείται η επισημοποίηση της μετάβασης της χώρας σε ένα διαφοροποιημένο μίγμα ηλεκτρικής παραγωγής που δεν θα βασίζεται στον λιγνίτη.

Επειδή όμως η αναγκαία απολιγνιτοποίηση θα επιφέρει αναπόφευκτα τεράστιο οικονομικό πλήγμα στις λιγνιτικές περιοχές, η ΕΕ θεσπίζει ως χρηματοδοτικό εργαλείο το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, με σκοπό την αντιμετώπιση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων στους πληττόμενους τομείς και περιφέρειες. Αντίστοιχα, για την ελληνική κυβέρνηση αποτελεί μέγιστη προτεραιότητα η εξασφάλιση μιας δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών και της χώρας ευρύτερα. Πρέπει να υιοθετηθούν τα κατάλληλα ολοκληρωμένα προγράμματα στήριξης, ώστε να διαμορφωθούν οι συνθήκες για να διασφαλιστούν όλες οι θέσεις εργασίας και να αντισταθμιστούν οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της μετάβασης. Προς την κατεύθυνση αυτή, καταρτίστηκε και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, που αφορά βεβαίως τις λιγνιτικές περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης, με σκοπό τη δημιουργία στρατηγικών αναπτυξιακών δυνατοτήτων για την αναγέννηση των τοπικών οικονομιών, την εξασφάλιση των θέσεων εργασίας και τη δημιουργία νέων.

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι σε κάποιες περιοχές της Ελλάδας έχει πραγματοποιηθεί ήδη η απολιγνιτοποίηση και μάλιστα χωρίς να ληφθούν μέτρα προκειμένου να καταστούν βιώσιμες μεταλιγνιτικά, με ολέθρια αποτελέσματα, τόσο σε οικονομικό, όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Αυτό υπογραμμίζεται και στο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΖΕΜΠΙΛΗΣ

Βουλευτής Εύβοιας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ψήφισμα(Αριθ. Απόφ.: 117/2020, ΑΔΑ 9248ΩΛΡ-6ΡΨ) που εξέδωσε το δημοτικό συμβούλιο του Δήμου Κύμης-Αλιβερίου στις 28/8/2020, με το οποίο αιτήθηκε την ένταξη του Αλιβερίου στο Ταμείο Δίκαιης μετάβασης.

Πράγματι, το Αλιβέρι είναι ίσως η ιστορικότερη λιγνιτική περιοχή της χώρας, καθώς εκεί το 1873 έγινε η πρώτη σοβαρή προσπάθεια για την εκμετάλλευση λιγνιτικών κοιτασμάτων στην Ελλάδα, που σταμάτησε το 1897 όταν μια πλημμύρα κατέστρεψε όλες τις επιφανειακές και υπόγειες εγκαταστάσεις εξόρυξης. Μετά τον πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο άρχισε ξανά η εκμετάλλευση λιγνίτη, με την ετήσια παραγωγή το 1922 να φτάνει τους 23.000 τόνους και να διατηρείται για έξι περίπου χρόνια, μέχρι που σταμάτησε για οικονομικούς λόγους.

Αργότερα, το 1951, η ΔΕΗ ανέλαβε την υπόγεια εκμετάλλευση των ορυχείων της περιοχής και κατασκεύασε τον ατμοηλεκτρικό σταθμό(ΑΗΣ) Αλιβερίου, με πρώτες τις Μονάδες Νο 1 και 2(40mw έκαστη), με καύσιμο αποκλειστικά τον λιγνίτη. Προς το τέλος της δεκαετίας του 1960 κατασκευάστηκαν δύο ακόμα Μονάδες(150mw έκαστη), με την μία να λειτουργεί με λιγνίτη και η άλλη με μαζούτ, στις οποίες απασχολούνταν περίπου 1000 εργάτες. Τα τελευταία χρόνια έχει κατασκευαστεί στο Αλιβέρι μία Μονάδα ισχύος 420 mw με καύσιμο το φυσικό αέριο, όπου το απαιτούμενο τεχνικό δυναμικό για την λειτουργία της είναι περίπου τα 25 άτομα, σύμφωνα με την σύμβαση κατασκευής της.

Οι ανάγκες του ΑΗΣ Αλιβερίου σε λιγνίτη καλύπτονταν από το τοπικό ορυχείο μέχρι και το 1988, οπότε και έπαψε να λειτουργεί οριστικά. Με αυτόν τον τρόπο, το λιγνιτοορυχείο Αλιβερίου για 35 ολόκληρα χρόνια υπήρξε το κέντρο οικονομικής ανάπτυξης και εξέλιξης για όλη την ευρύτερη περιοχή, αφού στο απόγειο του ο συνολικός αριθμός απασχόλησης σε αυτό και στο εργοστάσιο ΑΗΣ Αλιβερίου έφτασε να είναι πάνω από 2000 άτομα. Επίσης, όλα αυτά τα χρόνια εκτιμάται ότι από τα υπόγεια έργα εξορύχθηκαν συνολικά 14,7 εκατομμύρια τόνοι λιγνίτη και από την επιφάνεια 3,9 εκατομμύρια τόνοι. Η παύση της λειτουργίας του λιγνιτωρυχείου, όπως και αυτή του ορυχείου της εταιρίας ΚΟΙΣΕΛΙΚ στην Κύμη, επέφερε ραγδαία αύξηση της ανεργίας, που είχε ως συνεπακόλουθο την δραματική μείωση του πληθυσμού του Δήμου Κύμης-Αλιβερίου, όπως προκύπτει από τα επίσημα στοιχεία απογραφής του 2001 και του 2011. Συγκεκριμένα, το 2001 ο πληθυσμός του Δήμου ήταν 34.284 κάτοικοι, ενώ το 2011 ήταν 28.437.

Από τα προαναφερόμενα αποδεικνύεται ότι το Αλιβέρι ήταν από τις πρώτες περιοχές που αντιμετώπισε τις συνέπειες της απολιγνιτοποίησης, κατά τρόπο ασύντακτο, χωρίς να ληφθούν ποτέ τα απαραίτητα μέτρα για την στήριξη των κατοίκων. Θεωρώ ότι έστω και τώρα θα πρέπει να υπάρξει η κατάλληλη μέριμνα για να δημιουργηθούν εναλλακτικές μορφές ανάπτυξης στον τόπο, προς τις κατευθύνσεις κυρίως της καθαρής ενέργειας, του εμπορίου και της βιοτεχνίας, του βιώσιμου τουρισμού, της τεχνολογίας και της εκπαίδευσης.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΖΕΜΠΙΛΗΣ
Βουλευτής Εύβοιας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Κατόπιν των παραπάνω, ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

- 1)** Μπορούν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την ένταξη του Δήμου Κύμης - Αλιβερίου στο Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, για την αντιμετώπιση των σοβαρών οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που προκλήθηκαν από την ασύντακτη απολιγνιτοποίηση της περιοχής του Αλιβερίου;
- 2)** Σε ποιες ενέργειες προτίθενται να προβούν προκειμένου να θεσπιστούν ειδικά κίνητρα, φορολογικά, επενδυτικά και χρηματοδοτικά, που θα συνοδεύονται από έργα υποδομών, στο πλαίσιο ενός εναλλακτικού προγράμματος ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής του Αλιβερίου;

Ο ερωτών βουλευτής

Αθανάσιος Γ. Ζεμπίλης